

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10- 05.01/241.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 47 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфер обслуговування

28 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОНІТОРИНГ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні кафедри
туризму та готельно-ресторанної
справи

26 серпня 2025 р., протокол №5

Завідувач кафедри

Альона КЛИМЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Оксана ОЛІЙНИК

Розробник: к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Віталіна КАЛЕНСЬКА

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/2

Робоча програма навчальної дисципліни «Моніторинг міжнародних туристичних ринків» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 9.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	_____ обов’язкова _____ (обов’язкова, вибіркова)	
Модулів – 1	Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 3,6	Освітній ступінь «магістр»	18 год.	- год.
		Практичні	
		18 год.	- год.
		Лабораторні	
		0 год.	- год.
		Самостійна робота	
		54 год.	- год.
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 40 % аудиторних занять, 60 % самостійної та індивідуальної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань та практичних компетентностей щодо аналізу, оцінювання та прогнозування тенденцій розвитку міжнародних туристичних ринків. Дисципліна спрямована на опанування методів дослідження динаміки світового туристичного попиту та пропозиції, чинників конкурентоспроможності туристичних destinations і глобальних змін у сфері туризму.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів зі спектром глобальних туристичних трендів та особливостями їх розвитку на різних міжнародних ринках;
- опанування знаннями про стратегії маркетингу та продажів у міжнародному туризмі, включаючи цільові ринки та аудиторії;
- ознайомлення студентів з методами аналізу конкурентоспроможності туристичних продуктів та послуг на міжнародному ринку;
- ознайомлення студентів з інноваціями в туристичній галузі, включаючи цифрові технології та новітні підходи в міжнародному туризмі;
- розвиток навичок стратегічного мислення та застосування правових знань у контексті міжнародних нормативів і стандартів у туризмі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- структуру та класифікацію міжнародних туристичних ринків;
- чинники формування попиту та пропозиції на світовому туристичному ринку;
- глобальні тренди і тенденції у сфері міжнародного туризму;
- методи моніторингу, аналізу та прогнозування розвитку туристичних ринків;
- особливості конкурентної боротьби між туристичними destinations;
- специфіку впливу політичних, економічних, соціокультурних і природних чинників на розвиток міжнародного туризму;
- міжнародні стандарти та індикатори оцінювання якості туристичних послуг і привабливості destinations;
- роль технологічних інновацій, цифрової аналітики та Big Data в дослідженні туристичних ринків;
- методи оцінювання інвестиційної привабливості та перспектив розвитку туристичних регіонів;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/5

- діяльність міжнародних туристичних організацій (UNWTO, WTTC тощо) та їх вплив на світову туристичну політику.

вміти:

- здійснювати моніторинг і комплексний аналіз міжнародних туристичних ринків;
- працювати з міжнародними статистичними базами даних (UNWTO, Eurostat, WTTC, OECD тощо);
- прогнозувати тенденції розвитку світового туризму з урахуванням глобальних змін;
- конкурентоспроможність туристичних продуктів і дестинацій;
- аналізувати структуру туристичних потоків та поведінку туристів у різних регіонах світу;
- оцінювати вплив зовнішніх факторів (криз, епідемій, війн, економічних циклів) на туристичні ринки;
- застосовувати сучасні інструменти маркетингової аналітики для вивчення попиту на міжнародні туристичні продукти;
- розробляти рекомендації для поліпшення позицій країни або регіону на міжнародному туристичному ринку;
- формувати аналітичні звіти, огляди, презентації та висновки щодо стану й перспектив розвитку світового туризму.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» та освітньо-професійною програмою «Туризмознавство»:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/6

ПРН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв’язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

ПРН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

ПРН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

ПРН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/7

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль

Змістовий модуль 1.

Теоретичні та методологічні основи моніторингу міжнародних туристичних ринків

Тема 1. Основні положення проведення моніторингу світового ринку туристичних послуг. (ЗК1, СК5, ПРН3, ПРН5)

Суть і поняття моніторингу. Сутність функціонування світового ринку готельних і ресторанних послуг. Фактори, що впливають на коливання економічних показників. Система показників моніторингу світового ринку туристичних послуг.

Тема 2. Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування. (ЗК2, СК4, ПРН4, ПРН5)

Ринок туристичних послуг та його територіальна організація. Поняття, чинники формування та види ринку туристичних послуг. Попит і пропозиція на туристичному ринку. Умови та можливості виходу на туристичний ринок. Сутність ринку туристичних послуг та особливості його становлення і функціонування, класифікація основних видів туристичного ринку, аспекти його державного регулювання.

Тема 3. Закономірності ціноутворення та методологія визначення зовнішньо-торгівельних цін на туристичні послуги на міжнародному ринку. (ЗК1, СК5, ПРН3, ПРН12)

Теоретичні аспекти розвитку ринку міжнародної готельної індустрії. Методичні основи дослідження ринку готельних і туристичних послуг. Оцінка попиту та пропозиції: методика і аналіз. Характеристика особливостей комерційної діяльності підприємств на міжнародному ринку готельних і туристичних послуг.

Змістовий модуль 2.

Практичні аспекти моніторингу міжнародних туристичних ринків

Тема 4. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури міжнародних туристичних ринків. (ЗК1, СК4, ПРН5, ПРН12)

Сутність кон'юнктуроформувального чинника на світовому ринку туристичних послуг. Класифікація кон'юнктуроформувальних чинників. Зв'язок з економічним циклом. Економічний цикл та його основні фази. Основні ознаки окремих фаз економічного циклу. Взаємозв'язок з об'єктом дослідження. Особливості кон'юнктури ринку туристичних послуг на різних фазах циклу. Сфера формування кон'юнктуроформувальних чинників. Вибір критеріїв, які дозволяють дати кількісну оцінку циклу і його окремих фаз.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/8

Тема 5. Основні напрямки підвищення ефективності кон'юнктурної роботи на міжнародному ринку туристичних послуг. (ЗК2, СК4, ПРН3, ПРН5)

Фактори, що визначають загальні напрями розвитку світового ринку готельних і ресторанних послуг. Інформаційний ринок готельних і ресторанних послуг. Застосування комп'ютерної техніки та пакетів прикладних програм для кон'юнктурного дослідження і прогнозування.

Тема 6. Інформаційне забезпечення моніторингу міжнародних туристичних ринків. (ЗК1, СК5, ПРН3, ПРН12)

Основні види і форми інформації, яка використовується для моніторингу ринку туристичних послуг. Прогнозна, планова, облікова, нормативна інформація і інформація для аналізу діяльності і оперативного управління. Види джерел інформації. Переваги і недоліки первинної і вторинної інформації. Внутрішня і зовнішня інформація. Кількісна і якісна інформація. Загальносвітові, регіональні, національні і галузеві джерела інформації у сфері ринку туристичних послуг. Українські джерела інформації в туристичній сфері.

Тема 7. Аналіз кон'юнктури міжнародного ринку готельних і ресторанних послуг. (ЗК2, СК5, ПРН5, ПРН12)

Методи вивчення кон'юнктури готельних і ресторанних послуг. Дослідження кон'юнктури ринку готельних і ресторанних послуг у межах маркетингу. Динаміка основних показників кон'юнктури міжнародного ринку готельних і туристичних послуг у розрізі регіонів. Вивчення кон'юнктури ринку готельних і туристичних послуг України на світовому ринку.

Тема 8. Кон'юнктурний прогноз світового ринку готельних і ресторанних послуг. (ЗК1, СК4, ПРН5, ПРН12)

Оцінка конкурентоспроможності підприємств на ринку готельних і туристичних послуг. Дослідження можливостей розвитку міжнародного ринку. Прогнози кон'юнктури та його використання в плануванні роботи готельних і туристичних підприємств на ринку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу міжнародних туристичних ринків								
Тема 1. Основні положення проведення моніторингу світового ринку туристичних послуг.	10	2	3	10	-	-	-	-
Тема 2. Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування.	14	3	2	5	-	-	-	-
Тема 3. Закономірності ціноутворення та методологія визначення зовнішньо-торгівельних цін на туристичні послуги на міжнародному ринку.	13	3	2	5	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	38	8	8	20	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти моніторингу міжнародних туристичних ринків								
Тема 4. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.	10	2	2	5	-	-	-	-
Тема 5. Основні напрямки підвищення ефективності кон'юнктурної роботи на міжнародному ринку туристичних послуг.	10	2	1	10	-	-	-	-
Тема 6. Інформаційне забезпечення моніторингу міжнародних туристичних ринків.	10	2	2	10	-	-	-	-
Тема 7. Аналіз кон'юнктури міжнародного ринку готельних і ресторанних послуг.	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 8. Кон'юнктурний прогноз світового ринку готельних і ресторанних послуг.	10	2	2	4	-	-	-	-
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	52	10	10	34	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	18	18	54	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/10

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1.			
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу міжнародних туристичних ринків			
1	Тема 1. Основні положення проведення моніторингу світового ринку туристичних послуг.	2	-
2	Тема 2. Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування.	2	-
3	Тема 3. Закономірності ціноутворення та методологія визначення зовнішньо-торгівельних цін на туристичні послуги на міжнародному ринку.	4	-
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти моніторингу міжнародних туристичних ринків			
4	Тема 4. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.	2	-
5	Тема 5. Основні напрямки підвищення ефективності кон'юнктурної роботи на міжнародному ринку туристичних послуг.	2	-
6	Тема 6. Інформаційне забезпечення моніторингу міжнародних туристичних ринків.	1	-
7	Тема 7. Аналіз кон'юнктури міжнародного ринку готельних і ресторанних послуг.	1	-
8	Тема 8. Кон'юнктурний прогноз світового ринку готельних і ресторанних послуг.	2	-
9	Модульна контрольна робота	2	-
РАЗОМ		18	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1.			
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу міжнародних туристичних ринків			
1	Тема 1. Основні положення проведення моніторингу світового ринку туристичних послуг. 1.Суть і поняття моніторингу. 2.Сутність функціонування світового ринку готельних і ресторанних послуг. 3.Фактори, що впливають на коливання економічних показників.	9	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/11

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	4.Система показників моніторингу світового ринку туристичних послуг.		
2	Тема 2. Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування. 1.Ринок туристичних послуг та його територіальна організація. 2.Поняття, чинники формування та види ринку туристичних послуг. 3.Попит і пропозиція на туристичному ринку. Умови та можливості виходу на туристичний ринок. 4.Сутність ринку туристичних послуг та особливості його становлення і функціонування, класифікація основних видів туристичного ринку, аспекти його державного регулювання.	10	-
3	Тема 3. Закономірності ціноутворення та методологія визначення зовнішньо-торгівельних цін на туристичні послуги на міжнародному ринку. 1.Теоретичні аспекти розвитку ринку міжнародної готельної індустрії. 2.Методичні основи дослідження ринку готельних і туристичних послуг. 3.Оцінка попиту та пропозиції: методика і аналіз. 4.Характеристика особливостей комерційної діяльності підприємств на міжнародному ринку готельних і туристичних послуг.	5	-
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти моніторингу міжнародних туристичних ринків			
4	Тема 4. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури міжнародних туристичних ринків. 1.Сутність кон'юктуроформувального чинника на світовому ринку туристичних послуг. 2.Класифікація кон'юктуроформувальних чинників. 3.Зв'язок з економічним циклом. Економічний цикл та його основні фази. Основні ознаки окремих фаз економічного циклу. Взаємозв'язок з об'єктом дослідження. Особливості кон'юнктури ринку туристичних послуг на різних фазах циклу. 4.Сфера формування кон'юктуроформувальних чинників. Вибір критеріїв, які дозволяють дати кількісну оцінку циклу і його окремих фаз.	5	-
5	Тема 5. Основні напрямки підвищення ефективності кон'юнктурної роботи на міжнародному ринку туристичних послуг. 1.Фактори, що визначають загальні напрями розвитку світового ринку готельних і ресторанних послуг.	5	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	2.Інформаційний ринок готельних і ресторанних послуг. 3.Застосування комп'ютерної техніки та пакетів прикладних програм для кон'юнктурного дослідження і прогнозування.		
6	Тема 6. Інформаційне забезпечення моніторингу міжнародних туристичних ринків. 1.Основні види і форми інформації, яка використовується для моніторингу ринку туристичних послуг. Прогнозна, планова, облікова, нормативна інформація і інформація для аналізу діяльності і оперативного управління. Види джерел інформації. 2.Переваги і недоліки первинної і вторинної інформації. 3.Внутрішня і зовнішня інформація. Кількісна і якісна інформація. 4. Загальносвітові, регіональні, національні і галузеві джерела інформації у сфері ринку туристичних послуг. Українські джерела інформації в туристичній сфері.	7	-
7	Тема 7. Аналіз кон'юнктури міжнародного ринку готельних і ресторанних послуг. 1.Методи вивчення кон'юнктури готельних і ресторанних послуг. 2.Дослідження кон'юнктури ринку готельних і ресторанних послуг у межах маркетингу. 3.Динаміка основних показників кон'юнктури міжнародного ринку готельних і туристичних послуг у розрізі регіонів. 4.Вивчення кон'юнктури ринку готельних і туристичних послуг України на світовому ринку.	5	-
8	Тема 8. Кон'юнктурний прогноз світового ринку готельних і ресторанних послуг. 1.Оцінка конкурентоспроможності підприємств на ринку готельних і туристичних послуг. 2.Дослідження можливостей розвитку міжнародного ринку. 3.Прогнози кон'юнктури та його використання в плануванні роботи готельних і туристичних підприємств на ринку.	5	-
9	Модульна контрольна робота	3	-
РАЗОМ		54	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/13

7. Індивідуальні самостійні завдання

Підготувати доповідь з презентацією за однією із наведених тем:

1. Суть і поняття «Моніторингу».
2. Показники моніторингу світового ринку туристичних послуг.
3. Предмет моніторингу світового ринку готельних і ресторанних послуг.
4. Методи дослідження при проведенні моніторингу.
5. Для чого використовується інформація, яка отримана за допомогою моніторингу?
6. Методичні основи дослідження ринку готельних і туристичних послуг.
7. Оцінка попиту та пропозиції: методика і аналіз.
8. Характеристика особливостей комерційної діяльності підприємств на міжнародному ринку готельних і туристичних послуг.
9. Поняття «Оцінювання». Основні групи оцінювання.
10. Поняття «Контролінгу». Його функції. Види контролінгу.
11. Характеристика оперативного контролінгу.
12. Характеристика стратегічного контролінгу.
13. Функції стратегічного контролінгу.
14. Структурні елементи моніторингу.
15. Основні види і форми інформації, яка використовується для моніторингу ринку туристичних послуг.
16. Прогнозна, планова, облікова, нормативна інформація і інформація для аналізу діяльності і оперативного управління. Види джерел інформації.
17. Переваги і недоліки первинної і вторинної інформації.
18. Внутрішня і зовнішня інформація.
19. Кількісна і якісна інформація.
20. Загальносвітові, регіональні, національні і галузеві джерела інформації у сфері ринку туристичних послуг.
21. Українські джерела інформації в туристичній сфері.
22. Фактори, що впливають на коливання економічних показників.
23. Об'єктивні фактори, що впливають на коливання економічних показників.
24. Суб'єктивні фактори, що впливають на коливання економічних показників.
25. Підходи щодо визначення якості обслуговування.
26. Сутність кон'юнктуроформувального чинника на світовому ринку туристичних послуг.
27. Класифікація кон'юнктуроформувальних чинників.
28. Основні ознаки окремих фаз економічного циклу.
29. Взаємозв'язок з об'єктом дослідження.
30. Особливості кон'юнктури ринку туристичних послуг на різних фазах циклу.
31. Сфера формування кон'юнктуроформувальних чинників.
32. Вибір критеріїв, які дозволяють дати кількісну оцінку циклу і його окремих

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/14

фаз.

33. Тенденції розвитку готельного бізнесу.

34. Методи дослідження ринку туристичних послуг.

35. Суть і поняття системно-структурного аналізу ринку туристичних послуг. 36. Що є одиницею макрорегіонального аналізу?

37. Поняття «Туристична послуга».

38. Основні методичні вимоги до кон'юктурних досліджень.

39. Поняття «Кон'юнктура ринку».

40. Основні і додаткові туристичні послуги.

41. Характерні риси кон'юнктури ринку.

42. Основні завданнями дослідження кон'юнктури ринку.

43. Етапи дослідження кон'юнктури ринку.

44. Класифікація ринків.

45. Фактори, що визначають загальні напрями розвитку світового ринку готельних і ресторанних послуг.

46. Фактори непрямого впливу на сферу готельно-ресторанного бізнесу.

47. Фактори прямої дії на сферу готельно-ресторанного бізнесу.

48. Методи вивчення кон'юнктури готельних і ресторанних послуг.

49. Дослідження кон'юнктури ринку готельних і ресторанних послуг у межах маркетингу.

50. Динаміка основних показників кон'юнктури міжнародного ринку 8 готельних і туристичних послуг у розрізі регіонів.

51. Кон'юнктура ринку готельних і туристичних послуг України на світовому ринку.

52. Оцінка конкурентоспроможності підприємств на ринку готельних і туристичних послуг.

53. Дослідження можливостей розвитку міжнародного ринку.

54. Прогнози кон'юнктури та його використання в плануванні роботи готельних і туристичних підприємств на ринку.

55. Поняття «Інформаційний продукт».

56. Особливості розвитку світового ринку туристичних послуг.

57. Фактори позитивного впливу розвитку світового ринку туристичних послуг.

58. До негативних факторів розвитку світового ринку туристичних послуг відносять:

59. Тенденції розвитку туризму до 2023 року за прогнозами ЮНВТО.

60. Тенденції розвитку міжнародної туристичної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/15

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН 4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПРН 5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/16

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 12. Аналізувати, формувати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATION на національному, регіональному та локальному рівнях.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН 4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН 5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/17

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATION на національному, регіональному та локальному рівнях.	– Екзамен
	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться у першому семестрі, у формі екзамену – у другому семестрі вивчення навчальної дисципліни. Процедура складання заліку та екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/18

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):	20
Перемога (участь) у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних конкурсах за фахом	5 (3)
Участь у грантах, науково-дослідних проєктах	2
Підготовка наукових статей	5
Підготовка тез доповідей на наукових конференціях	4
Участь у засіданнях наукового гуртка	2
Участь у вебінарах професійних організацій та стейкхолдерів	2
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10
Участь у дискусії	5
Виконання тестових завдань	10
Виконання та захист вправ, кейсів	10
Виконання домашніх завдань	5
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять протягом семестру може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/19

загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять за семестр, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань модульного контролю	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше за семестр, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни за семестр набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

На залік з навчальної дисципліни, яка вивчається впродовж двох семестрів, виносяться ключові питання з першого семестру вивчення навчальної дисципліни. На екзамен з навчальної дисципліни, яка вивчається впродовж двох семестрів, виносяться ключові питання з усієї навчальної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/20

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку або екзамену, якщо протягом семестру за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹. Вивчення окремих тем (змістових модулів) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальний матеріал дисципліни за даний семестр у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

¹ Положення щодо вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, не поширюється на останній семестр навчання на всіх рівнях вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/21

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Кон'юнктура ринку	Market Conjuncture
2	Моніторинг ринку	Market Monitoring
3	Туристичний потік	Tourist Flow
4	Глобальні тренди	Global Trends
5	Аналіз даних	Data Analysis
6	Ціноутворення	Pricing
7	Інформаційне забезпечення	Information Support
8	Економічні показники	Economic Indicators
9	Туристичні послуги	Tourist Services
10	Ринковий прогноз	Market Forecast
11	Конкуренція на ринку	Market Competition
12	Сегментація ринку	Market Segmentation
13	Ринкові тенденції	Market Trends
14	Стратегічне планування	Strategic Planning
15	Міжнародний туристичний ринок	International Tourist Market
16	Туристичні дестинації	Tourist Destinations
17	Ринковий аналіз	Market Analysis
18	Прогнозування	Forecasting
19	Екологічний туризм	Ecotourism
20	Сталий розвиток	Sustainable Development

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.10-05.01/242.00.1/Б/ ОК 12 -2025
	Випуск ____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/22

12. Рекомендована література

Основна література

1. **Дорошенко, Л. І.** Аналіз і прогнозування кон'юнктури туристичних ринків: навчальний посібник. К.: НТУ, 2022. 184 с.
2. **Мельник, Т. Г.** Сучасні тенденції міжнародного туризму: теорія і практика. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 220 с.
3. **Яковенко, В. І.** Глобалізація і її вплив на туристичні ринки: навчальний посібник. Харків: ХНУ, 2023. 195 с.
4. **Шевченко, О. В.** Методи моніторингу і оцінки міжнародних туристичних ринків. Київ: УНІТ, 2020. 143 с.
5. **Сидорова, А. М.** Управлінські стратегії у міжнародному туризмі: основи і практичні аспекти. Одеса: ОНУ, 2022. 169 с.

Допоміжна література

1. **Смирнова, І. Р.** Туристичні ринки та їх моніторинг: сучасні методи та інструменти. Київ: Альтерпрес, 2023. 210 с.
2. **Лисенко, Н. О.** Економіка міжнародного туризму: основи, аналіз, прогнози. Житомир: ЖДУ, 2022. 192 с.
3. **Борисенко, В. О.** Аналіз туристичних потоків: міжнародний досвід і українська практика. Чернівці: ЧНУ, 2021. 142 с.
4. **Гнатенко, П. В.** Методологія дослідження туристичних ринків: теорія і практика. Харків: Видавництво ХНТУ, 2020. 130 с.
5. **Олійник, М. Г.** Інструменти моніторингу туристичних ринків: сучасні підходи. Київ: НУТ, 2021. 177 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. [UNWTO - Всесвітня туристична організація ООН.](#)
2. [Statista - Ринкова статистика та аналітика](#)
3. [World Travel & Tourism Council \(WTTC\)](#)